

Sygn. akt VIII U 2082/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2018 r. w Gliwicach

sprawy M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o składki

na skutek odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 25 sierpnia 2017 r. **nr** (...) -RKS- (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od ubezpieczonego M. B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

sygn. akt VIII U 2082/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 sierpnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., na podstawie art. 83 ust 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, stwierdził, że M. B. jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że M. B. będąc płatnikiem składek nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z tym Zakład określił wysokość zadłużenia z tytułu składek jak w sentencji decyzji.

Ubezpieczony, pismem z 27 listopada 2017r., wniósł odwołanie od ww. decyzji, domagając się jej uchylecia oraz przywrócenia terminu do wniesienia odwołania. Skarżonej decyzji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający

na przyjęciu, że odwołujący został prawidłowo wezwany do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieuiszczenia składek, podczas gdy korespondencja kierowana przez organ rentowy była nieprawidłowo doręczana do lokalu o podobnym adresie do adresu odwołującego. Ponadto zarzucił naruszenie art. 24 ust. 2 w zw. z art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych polegające na przymusowym ściąganiu od odwołującego zaległych kwot, podczas gdy odwołujący był pozbawiony prawa wyjaśnienia źródła powstania zaległości. W uzasadnieniu ubezpieczony wskazał, że wiedzę o istnieniu zaskarżonej decyzji powziął dopiero 20 listopada 2017r., kiedy to zaobserwował zajęcia na swoich rachunkach bankowych i udał się do organu rentowego w celu wyjaśnienia źródła tych zajęć. Ponadto podnosił, że składał wniosek o umorzenie składek w trybie ustawy abolicyjnej, jednakże nie został poinformowany o wysokości składek niepodlegających umorzeniu, wobec czego nie opłacił ich i nie mógł skorzystać z możliwości umorzenia składek w trybie abolicji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie, względnie o oddalenie. Jednocześnie złożył wniosek o zasądzenie od odwołującego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu (...) Oddział w Z. wskazał, że zawiadomienie o wszczęciu postępowania z 18 kwietnia 2017r. zostało wysłane do płatnika i odebrane przez pracownika odwołującego 25 kwietnia 2017r. Odwołujący nie skorzystał z prawa czynnego udziału w postępowaniu, zatem organ rentowy wysłał na adres płatnika zawiadomienie o zakończeniu postępowania z 17 lipca 2017r., które zostało awizowane w dniach 4 września 2017r. i 19 września 2017r. Zatem zaskarżona decyzja stała się prawomocna z dniem 19 października 2017r. Organ rentowy dodał, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa, a odwołujący nie podniósł żadnych okoliczności, które skutkowałyby koniecznością ponownego ustalenia stanu zaległości za wskazany w decyzji okres. Ponadto nie kwestionował faktu zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne.

Prawomocnym postanowieniem z 20 marca 2018r. Sąd odmówił odrzucenia odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Pismem z 18 kwietnia 2017r. ZUS Odział w Z. zawiadomił płatnika składek M. B. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W załączniku organ rentowy przedstawił szczegółowe wyliczenie kwot składek wraz z kwotami odsetek w rozbiciu na poszczególne miesiące. ZUS wezwał płatnika składek do złożenia wyjaśnień.

Zawiadomienie zostało skutecznie doręczone pracownikowi płatnika składek 25 kwietnia 2017r., a płatnik składek nie złożył wyjaśnień.

Pismem z 17 lipca 2017r. organ rentowy poinformował płatnika składek o zakończeniu postępowania wyjaśniającego i zamiarze wydania decyzji w sprawie. Nadto pouczył płatnika składek o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów – zgodnie z treścią art. 10 § 1 k.p.a.

Płatnik składek nie odebrał ww. pisma w terminie, wobec czego dwukrotnie awizowano zawiadomienie – w dniach 4 września 2017r. i 19 września 2017r. – ze skutkiem doręczenia.

W konsekwencji powyższego, zaskarżoną decyzją z 25 sierpnia 2017r. ZUS Odział w Z. stwierdził, że M. B. jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 36 222,96 zł, wliczając należne odsetki za zwłokę naliczone na dzień wydania decyzji, w tym:

1) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 9/2006r. do 1/2017r. w kwocie 17 466,11 zł oraz związanych z nimi:

- odsetkami za zwłokę w kwocie 14 710,00 zł,

- kosztami upomnienia w kwocie 0,00 zł,
- kosztami egzekucyjnymi w kwocie 0,70 zł,

2) z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 2/2010r. do 10/2015r. w kwocie 793,10 zł oraz związanych z nimi:

- odsetkami za zwłokę w kwocie 350,00 zł,
- kosztami upomnienia w kwocie 0,00 zł,
- kosztami egzekucyjnymi w kwocie 0,00 zł,

3) z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od 9/2006r. do 11/2015r. w kwocie 1495,75 zł oraz związanych z nimi:

- odsetkami za zwłokę w kwocie 1408,00 zł,
- kosztami upomnienia w kwocie 0,00 zł,
- kosztami egzekucyjnymi w kwocie 0,00 zł.

Sąd ustalił, że odwołujący od 24 stycznia 2002r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) w G. w zakresie działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych. Jednocześnie ustalono, że działalność ta nie była zawieszana i jest prowadzona nadal.

Ustalono, że odwołujący 15 stycznia 2015r., działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, złożył wniosek o umorzenie nieopłaconych należności na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za okres od 5 września 2006r. do 28 lutego 2009r.

Decyzją z 8 października 2015r. (...) Oddział w Z. umorzył warunkowo należności z tytułu składek za wnioskowane okresy. Jednocześnie wskazał, że warunkiem umorzenia tych należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu wraz z odsetkami w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji.

Pismem z 2 grudnia 2016r. (...) Oddział w Z. zawiadomił odwołującego o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów.

Decyzją z 8 marca 2017r. (...) Oddział w Z. odmówił odwołującemu umorzenia wnioskowanych należności z tytułu składek, ponieważ odwołujący w okresie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji warunkowej nie uregulował należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu.

Ustalono, że zarówno decyzja z 8 października 2015r., zawiadomienie z 2 grudnia 2016r. jak i decyzja z 8 marca 2017r. zostały prawidłowo doręczone i odebrane przez pracownika odwołującego – A. O..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz przesłuchania odwołującego (nagranie z rozprawy z 30 października 2018r. min. 4.50 i n. k.43).

Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za kompletny i wiarygodny, a przez to pozwalający na poczynienie ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, iż Sąd nie uwzględnił wniosku organu rentowego w przedmiocie odrzucenia odwołania. Odwołanie wprawdzie zostało wniesione po terminie, jednakże w ocenie Sądu przekroczenie terminu nie było nadmierne, a wyjaśnienia odwołującego dotyczące braku możliwości zapoznania się z zaskarżoną decyzją z powodu błędu operatora pocztowego (doręczenia na inny, podobny adres), są przekonujące. W związku z tym, prawomocnym postanowieniem z 20 marca 2018r. Sąd odmówił odrzucenia odwołania.

Przechodząc do kwestii merytorycznych, Sąd zwraca uwagę, że zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz opłacania składek, regulują przepisy ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1778 ze zm.), zwanej ustawą systemową.

Według art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych pracowników, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Po myśli art. 47 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc.

Zgodnie zaś z treścią art. 48 ustawy, jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolnionym, organ rentowy dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji, bez uwzględnienia wypłaconych płatnikowi świadczeń, zawiadamiając go o tym. Jeżeli po wymierzeniu składek z urzędu płatnik złoży deklarację rozliczeniową, organ rentowy koryguje wymiar składek do wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji z uwzględnieniem wykazanych w niej świadczeń.

Po myśli art. 32 ustawy do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy systemowej od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2013r., poz. 613 z późn. zm.).

Natomiast zgodnie z treścią art. 83 ust 1 pkt 1-3 ustawy systemowej ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Z cytowanych wyżej przepisów wynika, że na płatniku składek ciąży obowiązek składania na bieżąco deklaracji rozliczeniowych, korekty ewentualnych nieprawidłowości oraz opłacania należnych składek. W wypadku zaś niedopełnienia tego obowiązku organ rentowy ma prawo wydać decyzję z urzędu zarówno co do okresu podlegania ubezpieczeniom jak i co do wymiaru składek.

W niniejszej sprawie płatnik składek M. B. zakwestionował prawidłowość decyzji (...) Oddział w Z. z 25 sierpnia 2017r. wskazując, iż nie miał możliwości zapoznania się z jej treścią z powodu wadliwego doręczenia, a nadto nie mógł skorzystać z możliwości umorzenia należnych składek w ramach ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (t.j. Dz. U. z 2012, poz. 1551 ze zm., dalej: „ustawa abolicyjna”), ponieważ nie był informowany o przebiegu postępowania abolicyjnego oraz o wysokości składek niepodlegających umorzeniu, których spłata warunkowała skorzystanie z abolicji.

W ocenie Sądu twierdzenia odwołującego są bezzasadne.

W pierwszej kolejności Sąd wskazuje, że art. 1 ustawy abolicyjnej przewidywał możliwość umorzenia nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. Jednym z warunków umorzenia należności składkowych było nieposiadanie na dzień wydania decyzji umarzającej niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych (art. 1 ust. 10). Niepodlegające umorzeniu należności należało spłacić w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o warunkowym umorzeniu należności, o której mowa w art. 1 ust. 8 ustawy abolicyjnej.

W przedmiotowej sprawie odwołujący, będąc płatnikiem składek w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, złożył wniosek o umorzenie należności składkowych, jednakże nie spełnił warunków do uzyskania abolicji, ponieważ nie spłacił w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji warunkowej z 8 października 2015r. należności niepodlegających umorzeniu. W związku z tym (...) Oddział w Z. decyzją z 8 marca 2017r. odmówił odwołującemu umorzenia wnioskowanych należności z tytułu składek we wnioskowanym okresie. W ocenie Sądu nie są zasadne twierdzenia odwołującego, iż nie był informowany o przebiegu postępowania abolicyjnego oraz o wysokości składek niepodlegających umorzeniu. Sąd podkreśla, że w aktach organu znajdują się potwierdzenia prawidłowych doręczeń pism, zawiadomień i decyzji organu rentowego wydawanych w toku postępowania abolicyjnego. Z potwierdzeń tych wynika, że odbioru dokonywał pracownik odwołującego, zatem należy uznać, że odwołujący miał możliwość zapoznania się z treścią tych dokumentów i mógł w ustawowym terminie spełnić warunki uprawniające do skorzystania z abolicji.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu, (...) Oddział w Z. zasadnie uznał, iż odwołujący jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i prawidłowo wydał zaskarżoną decyzję.

Zdaniem Sądu odwołujący niezasadnie również powołuje się na brak wiedzy o toczącym się postępowaniu, którego wynikiem była zaskarżona decyzja. Odwołującemu wprawdzie nie doręczono prawidłowo zaskarżonej decyzji, jednakże odwołujący wiedział o toczącym się postępowaniu, ponieważ zawiadomienie o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne zostało mu skutecznie doręczone 25 kwietnia 2017r. Ponadto zapoznał się z treścią decyzji przed wniesieniem odwołania oraz został szczegółowo poinformowany o stanowisku organu rentowego w pisemnej odpowiedzi na odwołanie.

Sąd zwraca również uwagę, że odwołujący nie kwestionował ani wskazanych w zaskarżonej decyzji okresów, ani wysokości naliczonych składek.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w pkt 1 wyroku oddalił odwołanie.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w pkt 2 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r. poz. 1804).

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek